

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň Mgr. Daniely Zemanové a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci stěžovatele **H. s. L.**, zastoupeného JUDr. Jiřím Pánkem, advokátem se sídlem v Českých Budějovicích, Riegrova 2668/6c, za účasti **Krajského úřadu Jihočeského kraje**, se sídlem v Českých Budějovicích, U Zimního stadionu 1952/2, v řízení o kasační stížnosti podané proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 2. 11. 2005, č. j. 10 Ca 99/2005 - 24,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se stěžovatel domáhal zrušení shora uvedeného pravomocného rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích, kterým soud zamítl jeho žalobu proti rozhodnutí Krajského úřadu Jihočeského kraje, odboru životního prostředí, zemědělství a lesnictví (dále jen „správní orgán“), ze dne 21. 4. 2005, č. j. KUJCK 1393/2005 OZZL/Bř-RO. Napadeným rozhodnutím správní orgán změnil rozhodnutí Městského úřadu v Prachaticích, odboru životního prostředí (dále jen „správní orgán prvního stupně“), ze dne 5. 11. 2004, č. j. ŽP-Mysl. 206/1/0/2/843/04, jímž z důvodu nesplnění ustanovení § 17 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o myslivosti“), nebyla uznána honitba honebního společenstva stěžovatele. Změna rozhodnutí spočívala v doplnění výroku o bližší specifikaci podmínek, jejichž splněním zákon o myslivosti podmiňuje uznání honitby a které stěžovatel dle názoru správních orgánů nesplnil.

Krajský soud v Českých Budějovicích nepovažoval žalobu za důvodnou. Ke stěžovatelově žalobní námitce, že rozhodnutí o neuznání honitby bylo vydáno bez předchozí revokace rozhodnutí o registraci (rozhodnutí ze dne 16. 6. 2003, č. j. ŽP-Mysl.206/1/1/1022/03), tedy za situace, kdy honební společenstvo stěžovatele bylo pravomocně zaregistrováno, soud uvedl, že bylo-li v řízení o uznání honitby zjištěno nesplnění zákonem stanovených podmínek pro její uznání, tj. nesplnění podmínky souvislých honebních pozemků v minimální 500 ha výměře, nelze z rozhodnutí o registraci honebního společenstva vycházet, i když dosud nebylo zrušeno. Soud uvedl, že pokud probíhalo před správním orgánem prvního stupně samostatně řízení o registraci honebního společenstva a samostatné řízení o uznání společenstevní honitby, mělo být v obou řízeních zjišťováno, zda jsou splněny zákonem stanovené podmínky pro vznik společenstevní honitby. Absence revokace nepochybně nezákonného rozhodnutí o registraci nemůže být důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí, které naopak vychází ze zjištění, že stěžovatelem navržená společenstevní honitba nemůže být pro nesplnění zákonných podmínek uznána. Pro úplnost soud poznamenal, že nezákonné rozhodnutí o registraci lze zrušit mimo odvolací řízení postupem dle ustanovení § 68 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „správní řád“), neboť dosud neuplynula zákonem stanovená tříletá prekluzivní lhůta. Opačný postup soudu by pak byl zbytečně přepjatým formalismem, a to zvláště za situace, kdy ze soudního spisu vyplynulo, že správní orgán již podnět k přezkoumání rozhodnutí o registraci mimo odvolací řízení podal a záměrem správního orgánu je předmětné rozhodnutí zrušit.

Soud dále uvedl, že pro souzenou věc je ve smyslu § 69 odst. 1 zákona o myslivosti relevantní průběh transformační valné hromady společenstva L. a v tomto důsledku i moment, kdy jednotliví vlastníci honebních pozemků tohoto společenstva (pozemky ve výměře cca 257 ha), kteří se rozhodli založit honební společenstvo stěžovatele, podali odhlášky z tohoto společenstva. Pokud tedy transformace H. s. L. proběhla zákonem předepsaným způsobem, H. s. L. nezaniklo a zachována zůstala i dříve uznaná společenstevní honitba, mohli vlastníci honebních pozemků, které tvoří společenstevní honitbu H. s. L., projevit vůli svými pozemky vytvořit nově se tvořící honební společenstvo nejpozději v průběhu valné transformační hromady. Zákon o myslivosti neumožňuje zaregistrovat nové honební společenstvo a vytvořit novou společenstevní honitbu, jestliže bylo původní honební společenstvo transformováno a honitba uvedena do souladu se zákonem, a to proto, že nemůže existovat situace, aby též pozemek byl součástí dvou různých honebních společenstev. Ohledně dalších 52 ha pozemků, jejichž vlastníci jsou dle správních orgánů členové H. s. L., kteří své členství v tomto společenství nikdy neukončili a naopak dle stěžovatele těmito členy nejsou a nikdy nebyli, neboť jejich pozemky byly pouze přiřčeny, soud uvedl, že ani tyto členové neprojevili svoji vůli pozemky přiřčnit k honitbě stěžovatele, a to nejpozději v průběhu konání transformační valné hromady. Stejný závěr pak platí i v případě honebních pozemků pana Z. H., který oznámil ukončení členství v H. s. L. až po konání transformační valné hromady tohoto transformovaného honebního společenstva.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje zákonné důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Nezákonnost, pro kterou mělo být napadené rozhodnutí správního orgánu zrušeno, je absence revokace rozhodnutí o registraci, neboť z § 19 zákona o myslivosti vyplývá, že řízení o registraci honebního společenstva probíhá současně s řízením o uznání společenstevní honitby. Stěžovatel uvádí, že pravomocným rozhodnutím o registraci byla správním orgánem prvního stupně souvislost honebních pozemků v zákonem požadované minimální výměře 500 ha ve skutečnosti uznána. Pro věc je podstatné, zda v momentě podání návrhu na registraci vznikajícího společenstva byly splněny požadavky § 19 odst. 1 písm. a)

a § 17 odst. 2 a 7 zákona o myslivosti, neboť citovaný zákon výslovně neřeší, jakou formou se má postupovat při změně vůle vlastníka honebního pozemku setrvat ve stávajícím honebním společenstvu. Účinky rozhodnutí o registraci nastávají ex lege, což znamená, že samotná právní skutečnost, kterou registrace podmiňuje, není výsledkem registračního úkonu. Stěžovatel zdůrazňuje, že judikatura, na kterou v replice k žalobě odkázal, měla demonstrovat právě fungování principu registrace, jakožto správního aktu, který pouze deklaruje právní skutečnosti, které nastávají nezávisle na řízení o registraci.

K aplikaci § 69 zákona o myslivosti stěžovatel uvedl, že pro odhlášky člena ze stávajícího honebního společenstva a na jeho možnost založit společenstvo nové není zákonem stanovena žádná lhůta. Založení honebního společenstva a jeho vznik upravuje § 18 a § 20 zákona o myslivosti, které také žádnou lhůtu pro splnění zákonných požadavků nestanoví. Stěžovatel nesouhlasí s argumentací soudu, že citovaná ustanovení lze aplikovat pouze na nově vzniklá honební společenstva, neboť pokud by tomu tak bylo, nemohli by ti, kteří jednou své pozemky začlenili do honebního společenstva, vzniklých podle předešlé právní úpravy, tvořit společenstva nová, neboť projev jejich vůle vystoupit z těchto společenstev by byl vázán na transformační valnou hromadu. Vázat do sdružení dobrovolně vložené pozemky na jednou vzniklé honební společenstvo a neumožnit jejich vlastníkům založit si honební společenstvo nové, je zásahem do práva svobodně se sdružovat. Setrvání v honebním společenstvu je právem jeho členů, nikoli jejich povinností, a je tak zcela na jejich vůli, zda se rozhodnou ze sdružení vystoupit a založit společenstvo nové či nikoliv. Akcentoval-li soud význam transformační valné hromady H. s. L., pak se měl vypořádat s tím, zda probíhala v souladu se zákonem a zda o ni věděli všichni členové. Závěrem své kasační stížnosti stěžovatel zdůraznil, že za prioritní považuje porušení ústavního práva svobodně se sdružovat zakotveného v čl. 20 Listiny základních práv a svobod před spory nad výkladem zákona o myslivosti.

S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti tedy stěžovatel ve své kasační stížnosti navrhuje rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích, jakož i rozhodnutí správních orgánů, zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

Správní orgán se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je řádně zastoupen (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností, opírající se o důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. nezákonnost rozsudku spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. K namítanému porušení čl. 20 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), který garantuje ústavní právo svobodně se sdružovat a které stěžovatel považuje za prioritní, považuje Nejvyšší správní soud za nutné nejprve uvést, že charakterem práva myslivosti a jeho zákonné úpravy - mimo jiné i ve vztahu k čl. 20 Listiny - se již zabýval Ústavní soud, a to v nálezu pléna Ústavního soudu ze dne 13. prosince 2006, sp. zn. Pl. ÚS 34/03, ve kterém dospěl k závěru, že dochází-li při výkonu práva myslivosti užíváním honebních pozemků k zásahu do ústavně garantovaných práv vlastníků honebních pozemků, jedná se o omezení, která jsou proporcionální z hlediska cíle

a účelu, k němuž právo myslivosti směřuje; taková omezení se tedy nachází v mezích ústavnosti.

Podstatou práva myslivosti je ochrana zvěře, jakož i ochrana myslivosti jako národního kulturního dědictví. Myslivost tak je zákonnou úpravou definována jako vztah k volně žijící zvěři, jež tvoří součást ekosystému, a její výkon je vázán na schválené území honitby. Stát stanovuje celou řadu podmínek, resp. omezení, za kterých lze právo myslivosti vykonávat. Prvním nejobecnějším omezením je, že právo myslivosti lze vykonávat jen v honitbě a mohou je vykonávat pouze subjekty, které splňují zákonem stanovené podmínky – nemůže je tedy vykonávat kdokoliv a kdekoliv.

Právo myslivosti není možné považovat za osobnostní právo jedince, jde o právo konstruované a regulované veřejným právem pro ochranu určité části životního prostředí, která není závislá na osobnosti nebo aktivitě konkrétního člověka. Ústavní garance zakotvená v čl. 20 Listiny zaručuje právo sdružovat se a v tomto právu není dle výše uvedeného nálezu Ústavního soudu vlastník pozemku omezován. Honební společenstvo je právnickou osobou sui generis, není – podle výslovného zákazu v § 19 odst. 2 zákona o myslivosti – oprávněno podnikat a je úzce účelově zaměřeno na plnění úkolů v oblasti myslivosti. Smyslem jeho existence je, aby bylo možno identifikovat zcela jasně subjekt, který buď vykonává úkoly týkající se myslivosti sám, nebo jejich plnění „převede“ prostřednictvím nájmu na subjekt jiný. Podle obecných závěrů, které Ústavní soud vyslovil, je rovněž třeba zdůraznit, že stanovení základních prostorových a kvalitativních parametrů honitby je motivováno potřebami zvěře tak, aby honitba představovala v konkrétní situaci nejlepší ekosystém s co možná nejrozmanitějšími životními podmínkami. Vlastnické právo k pozemku představuje pouze předpoklad členství v honebním společenstvu a v tomto předpokladu jsou si všichni potenciální členové rovni.

Stěžovateli lze jistě přisvědčit v tom, že projevil-li některý z členů honebního společenstva vytvořeného podle předchozí právní úpravy kvalifikovaným způsobem svoji vůli nebyt nadále členem v transformovaném společenstvu, může své členství v honebním společenstvu ukončit (§ 26 odst. 3 zákona o myslivosti). Ze žádného ustanovení zákona o myslivosti ale nevyplývá, že by zánik členství v honebním společenstvu znamenal automatické vyvázání odpovídajících honebních pozemků ze společenstevní honitby. Změna honitby se totiž může odehrávat pouze v zákonném rámci a za související aktivity orgánu státní správy myslivosti (§ 31 zákona o myslivosti). Tvrzení, že v posuzovaném případě byl průběh transformační valné hromady H. s. L. nepodstatný, je proto nutné odmítnout, neboť pohyb honebních pozemků ze stávající honitby do honitby nové je možný jen v zákonem stanoveném rámci. Jestliže tedy bylo původní honební společenstvo transformováno, tj. nezaniklo, nemohou pozemky tohoto honebního společenstva být současně součástí honebního společenstva stěžovatele. Nejvyšší správní soud nemohl přisvědčit ani právnímu názoru stěžovatele spočívajícímu v tom, že § 18 a § 20 zákona o myslivosti mohou být aplikovány i na transformované společenstvo. Předmětná ustanovení se vztahují na vznik honebního společenstva, nikoliv na transformaci stávajícího honebního společenstva, neboť je pojmově vyloučeno, aby již vzniklé honební společenstvo znovu vzniklo.

Soud nemohl přisvědčit ani v této souvislosti namítané nesprávné aplikaci ustanovení § 69 zákona o myslivosti, podle níž jde o konzervaci dosavadního stavu, jež neumožňuje jednotlivým vlastníkům pozemků vytvořit honební společenstvo podle svých představ a potřeb. Řízení podle § 69 zákona o myslivosti si zjevně klade za cíl pouze transformaci honiteb do stavu odpovídajícího nové zákonné úpravě (§ 69 odst. 1 zákona o myslivosti),

stejně jako odpovídající změnu honebního společenstva (§ 69 odst. 2 zákona o myslivosti). V rámci těchto řízení proto může být řešen soulad dříve uznaných honiteb, které zůstávají zachovány, s novou právní úpravou (§ 69 odst. 1 zákona o myslivosti), nikoliv však změna těchto honiteb, která je sice možná, ale pouze v rámci odpovídajících ustanovení zákona o myslivosti. Takový přístup je zcela v souladu s běžnými pravidly intertemporality. Jak již uvedl Ústavní soud ve shora citovaném nálezu, honební společenstvo je zakládáno programově za účelem realizace myslivosti, tedy k ochraně zvěře. Právě proto by (automatický) zákonný zánik honebního společenstva (a to i po uplynutí lhůty pro splnění požadavků nové právní úpravy) mohl ohrozit naplnění zákonného účelu myslivosti a mohl by přivodit stav, kdy by institucionálně nebyla zajištěna péče o část ekosystému, čímž by stát nezajistil plnění své ústavní povinnosti podle čl. 7 Ústavy.

Nesplnění zákonem stanovených podmínek pro uznání honitby nemůže zhojit ani skutečnost, že napadené rozhodnutí bylo vydáno bez předchozí revokace rozhodnutí orgánu prvního stupně o registraci honebního společenství stěžovatele. Zdejší soud se závěrem krajského soudu v této věci plně ztotožňuje. Sám stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že registrace pouze deklaruje právní skutečnosti, které nastávají nezávisle na řízení o registraci, tj. osvědčuje splnění zákonem stanovených podmínek. V posuzovaném případě je zjevné, že zákonem stanovené podmínky pro uznání honitby, tj. splnění podmínky souvislých honebních pozemků v minimální 500 ha výměře, nebyly splněny, a proto, vycházelo-li rozhodnutí o registraci z nedostatečně zjištěného skutkového stavu, nemohlo samo o sobě splnění zákonných podmínek pro uznání honitby osvědčit.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti byla kasační stížnost shledána nedůvodnou a Nejvyšší správní soud ji proto podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., neboť neúspěšnému stěžovateli náhrada nákladů řízení nepřísluší a správnímu orgánu náklady řízení v souvislosti s řízením o kasační stížnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. února 2007

JUDr. Radan Malík
předseda senátu